

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

КАФЕДРА КЛІНІЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ПСИХОЛОГІЇ

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Психологічний супровід груп ризику

Освітній рівень	<u>II (магістерського) рівня вищої освіти / III (освітньо-науковий) рівень</u> (назва рівня вищої освіти)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки / <u>C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>053 Психологія / С4 Психологія</u> (код й найменування спеціальності)
Освітня програма	Клінічна психологія / Психологія забезпечення ментального здоров'я / Психологія

Розробник: Дар'я ТРОФІМОВА канд. психол. наук, доцент, завідувач кафедри соціальної психології

Робоча програма затверджена
на засіданні кафедр

клінічної психології та соціальної психології

протокол № 10 від 23 червня 2025 року

Завідувач кафедри
клінічної психології

(підпис)

Ірина ЛИСЕНКО
(ім'я та прізвище)

Завідувач кафедри
соціальної психології

(підпис)

Дар'я ТРОФІМОВА
(ім'я та прізвище)

Розглянуто на засіданні Ради якості вищої освіти

протокол № 5 від 30 червня 2025 року

Голова РЯВО

(підпис)

Наталія ЗАВ'ЯЗКІНА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Робоча програма освітнього компонента «Психологічний супровід груп ризику» розроблена на основі Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми освітньої компоненти, затвердженої Вченою Радою Київського інституту сучасної психології та психотерапії від 22 лютого 2024 року, протокол №7.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Статус освітнього компонента – вибірковий.

Обсяг освітнього компонента – 3.0 кредити ЄКТС.

Семестровий контроль – залік

Мета, завдання освітньої компоненти.

Метою освітнього компонента є: сформувати у студентів системне уявлення про психологічний супровід різних груп ризику, розвинути професійну чутливість до соціального контексту вразливості, етичних викликів і травматичного досвіду, а також підготувати до надання психологічної допомоги з урахуванням прав людини, культурної різноманітності та принципів недискримінації.

Завданнями освітнього компонента є:

- засвоїти базові поняття та підходи до психологічного супроводу груп ризику;
- ознайомитися з особливостями психологічної роботи з різними вразливими групами;
- розуміти вплив травматичного досвіду, соціального виключення та стигматизації на психічне здоров'я;
- навчитися аналізувати запити клієнтів з урахуванням соціального, культурного та правового контекстів;
- опанувати етичні принципи та межі професійного втручання у роботі з групами ризику;
- сформувати навички рефлексії, саморегуляції та профілактики професійного вигорання.

Результати навчання здобувачів за освітнім компонентом

Результати навчання

- 1.Робляти психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.
- 2.Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- 3.Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

4.Вирішувати складні дослідницькі задачі з урахуванням міжкультурного контексту та використанням знань медіації та посередництва.

5.Оцінювати ступні складності завдань на перших етапах надання психологічної допомоги в надзвичайних ситуаціях.

2. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Структура освітнього компонента

№ теми	Назва розділів і тем	Кількість годин					
		Всього	Аудит.	у тому числі			
				Лекції	Прак.	Прак.к онт./ Сем.	С.р.
1	Вступ. Основні поняття. Огляд психологічної роботи з дітьми групи ризику	9	1	1			8
2	Особливості психологічного супроводу людей, що пережили різні види насильства: тортури, катування, полон тощо.	13	5	2	3		8
3	Торгівля людьми: огляд ситуації. Особливості супроводу працівників та працівниць секс.індустрії	13	5	2		3	8
4	Психологічна реабілітація внутрішньо переміщених осіб	10	2	2			8
5	Психологічна робота з родинами ветеранів	10	2	2			8
6	Психологічна робота з людьми літнього віку	12	4	1	3		8
7	Особливості роботи з людьми з ВІЛ-інфекцією	10	2	2			8
8	Особливості роботи з представниками та представницями ЛГБТКІ+ спільноти	13	5	2		3	8
Всього годин		90	26	14	6	6	64

Зміст освітньої компоненти

Тема 1. Вступ. Основні поняття. Огляд психологічної роботи з дітьми групи ризику.

Розгляд поняття «групи ризику» у психології та суміжних галузях. Аналіз специфіки розвитку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Розгляд впливу травматичного досвіду, сімейного неблагополуччя, інституційного догляду та війни. Основні напрями психологічної допомоги, міждисциплінарна взаємодія та питання безпеки дитини.

Література:

1. Аналітичний звіт: потреби вразливих груп населення в охороні здоров'я.

https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2%20USAID/%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BF%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%B8%20%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF.pdf

2. Холодецька Н. Робота з дітьми «групи ризику» на допомогу початківцю. – Соціальна педагогіка: практика. № 5 (41). 2010. С. 27-56.

Тема 2. Особливості психологічного супроводу людей, що пережили різні види насильства: тортури, катування, полон тощо.

Розгляд психологічних наслідків тортур, катувань, полону та інших форм жорстокого поводження. Поняття комплексної травми та ПТСР. Принципи травма-інформованого підходу, робота з симптомами, межі інтерпретації та ризику ретравматизації.

Література:

1. Особливості роботи з пацієнтами, які пережили полон та тортури, сексуальне насильство пов'язане з конфліктом. Рекомендації для фахівців медичної сфери/ К. Возніцина, Т. Сіренко. – Київ, 2023. — <https://med.expertus.com.ua/content/attachments/00f2790a-2bdd-55a8-a946-0239d57aaf0e.pdf>

2. Реабілітація осіб, які пережили катування. — <https://langs.physio-pedia.com/uk/rehabilitation-for-survivors-of-torture-uk/>

Тема 3. Торгівля людьми: огляд ситуації. Особливості супроводу працівників та працівниць секс.індустрії.

Огляд сучасної ситуації з торгівлею людьми та експлуатацією. Аналіз стигматизації, подвійної вразливості та соціального тиску. Етичні аспекти психологічної роботи, принципи недирективності, автономії клієнта та роботи без морального осуду.

Література:

1. Торгівля людьми. Основні поняття та види експлуатації. — <https://www.msp.gov.ua/news/16080.html?PrintVersion>

2. Шуневич К. Сексуальне насильство: визначення, відповідальність і юридична практика. 2020. — <https://genderindetail.org.ua/search/?q=%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1>

https://www.instagram.com/p/COFWly3BBrK/?hl=ru&img_index=1

3. Єрмоленко Ю. Чому проституція — не секс і не робота. — https://www.instagram.com/p/COFWly3BBrK/?hl=ru&img_index=1

Тема 4. Психологічна реабілітація внутрішньо переміщених осіб.

Розгляд психологічних наслідків вимушеного переміщення, втрати дому, соціальних зв'язків та ідентичності. Основні запити ВПО, ресурси адаптації та відновлення. Робота з хронічним стресом, невизначеністю та інтеграцією в нові спільноти.

Література:

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. — Київ, 2018. — 208 с. <https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/430805.pdf>

2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. — Київ, 2018. — 236 с. — <https://www.osce.org/files/f/documents/4/d/430841.pdf>

Тема 5. Психологічна робота з родинами ветеранів.

Аналіз впливу бойового досвіду на сімейну систему. Вторинна травматизація, зміни ролей, труднощі комунікації та адаптації до цивільного життя. Основні напрями психологічної підтримки ветеранів і членів їхніх родин.

Література:

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. — Київ, 2018. — 208 с. <https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/430805.pdf>

2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. — Київ, 2018. — 236 с. — <https://www.osce.org/files/f/documents/4/d/430841.pdf>

Тема 6. Психологічна робота з людьми літнього віку.

Розгляд психологічних особливостей пізнього віку: втрати, зміни ідентичності, самотність, соматичні захворювання. Вплив ейджизму та соціальної ізоляції. Підходи до психологічної підтримки, збереження гідності та якості життя.

Література:

1. Коваленко О., Лук'янова Л., Помиткін Е., Московець Л. Психологія людей літнього віку. Навч. посібн. / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих

імені Івана Зязюна НАПН України. Київ : Вид-во ТОВ «Геопринт». 2021. 288 с.
— http://ipood.com.ua/data/project_NFDU/posibnyk_2021.pdf

2. Потенціал літніх людей на ринку праці та інструменти їх залучення. 2023. — <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/potensial-litnikh-lyudey-na-rynku-pratsi-ta-instrumenty-yikh-zaluchennya>

3. Мішені психотерапії осіб літнього віку. Ю.А. Крамар, К.А. Власова. — <https://neuronews.com.ua/ua/archive/2020/1/pages-52-55/misheni-psihoterapiyi-osib-litnogo-viku#gsc.tab=0>

Тема 7. Особливості роботи з людьми з ВІЛ-інфекцією.

Аналіз психологічних аспектів життя з ВІЛ, стигматизації та самостигматизації. Питання розкриття статусу, тривоги, депресії та підтримки прихильності до лікування. Етичні принципи конфіденційності та недискримінаційного підходу.

Література:

1. Mental health and HIV/AIDS: the need for an integrated response. Remien, Robert H.a; Stirratt, Michael J.b; Nguyen, Nadiaa; Robbins, Reuben N.a; Pala, Andrea N.a; Mellins, Claude A.a — https://journals.lww.com/aidsonline/fulltext/2019/07150/mental_health_and_hiv_aids_the_need_for_an.1.aspx

2. Fiona Leh Hoon Chuah, Victoria Elizabeth Haldane, Francisco Cervero-Liceras, Suan Ee Ong, Louise A Sigfrid, Georgina Murphy, Nicola Watt, Dina Balabanova, Sue Hogarth, Will Maimaris, Laura Otero, Kent Buse, Martin McKee, Peter Piot, Pablo Perel, Helena Legido-Quigley, Interventions and approaches to integrating HIV and mental health services: a systematic review, Health Policy and Planning, Volume 32, Issue suppl_4, November 2017, Pages iv27–iv47, <https://doi.org/10.1093/heapol/czw169>

3. Ninnoni, J.P., Nsatimba, F., Agyemang, S.O. et al. An exploratory qualitative study of the psychological effects of HIV diagnosis; the need for early involvement of mental health professionals to improve linkage to care. BMC Public Health 23, 2518 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12889-023-17449-y>

Тема 8. Особливості роботи з представниками та представницями ЛГБТКІ+ спільноти.

Розгляд поняття міноритарного стресу та його впливу на психічне здоров'я. Аналіз досвіду дискримінації, приховування ідентичності та внутрішньої стигми. Принципи афірмативної психологічної практики, етичні межі та роль психолога у створенні безпечного простору.

Література:

1. Fisher, E.S., Cannava, A.R., Greenspan, S.B. et al. Empirically Supported Practices for LGBTQ+ Students: Implications for School Psychologists. Contemp School Psychol (2025). <https://doi.org/10.1007/s40688-025-00573-4>

2. Jauregui, J.C., Harper, G.W. LGBTQ+ Cultural Sensitivity Training for Mental Health Professionals in the USA. Arch Sex Behav 54, 1309–1315 (2025). <https://doi.org/10.1007/s10508-025-03132-3>

3. American Psychological Association. (2015). Guidelines for Psychological Practice with Transgender and Gender Nonconforming People. American Psychologist, 70 (9), 832-864. doi: 10.1037/a0039906. <https://www.apa.org/practice/guidelines/transgender.pdf>

4. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги «гендерна дисфорія» — https://www.insight-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/11/clinic_protokol.pdf

Теми практичних занять освітнього компонента

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Практичні	Практичні контактні
1	<p>Тема 1. Особливості психологічного супроводу людей, що пережили різні види насильства: тортури, катування, полон тощо. <i>Практична задача №1:</i> Зробити огляд однієї з тем: «Особливості психологічного супроводу людей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - з одним або декількома видами залежності; - з різними формами інвалідності (фізична, когнітивна, сенсорна); - з обдарованістю; - що перебувають в місцях позбавлення волі. <p><i>Література:</i> 1. Особливості роботи з пацієнтами, які пережили полон та тортури, сексуальне насильство пов'язане з конфліктом. Рекомендації для фахівців медичної сфери/ К. Возніцина, Т. Сіренко. – Київ, 2023. — https://med.expertus.com.ua/content/attachments/00f2790a-2bdd-55a8-a946-0239d57aaf0e.pdf Реабілітація осіб, які пережили катування. — https://langs.physio-pegia.com/uk/rehabilitation-for-survivors-of-torture-uk/</p>	3	
2	<p>Тема 2. Торгівля людьми: огляд ситуації. Особливості супроводу працівників та працівниць секс.індустрії <i>Практична задача №2:</i> Робота з кейсами; обговорення деталей наступних практичних.</p> <p><i>Література:</i> Торгівля людьми. Основні поняття та види експлуатації. — https://www.msp.gov.ua/news/16080.html?PrintVersion Шуневич К. Сексуальне насильство: визначення, відповідальність і юридична практика. 2020. Срмоленко Ю. Чому проституція — не секс і не робота.</p>		2
3	<p>Тема 3. Глибинне інтерв'ю <i>Практична задача №3:</i> Розробити, провести та оформити протокол глибинного інтерв'ю з представником/цею однієї з груп ризику. Сформулювати та описати мету, задачі, принципи, хід інтерв'ю та висновки. <i>Література:</i></p>	3	

	Соціологічні вікенди: глибинні інтерв'ю. https://kse.ua/wp-content/uploads/2019/08/Sotsiologichni-vikendi-yakisni-metodi.-Glibinni-intervyu.-Katerina-Ivashhenko.pdf		
4	Тема 4. Відпрацювання практичних навичок <i>Практична задача №4:</i> Зустріч-дискусія з експерткою/ом по роботі з однією з груп ризику. <i>Література:</i> Кишеньковий посібник. Як надати першу допомогу особам, які пережили гендерне насильство. — https://help.unhcr.org/italy/wp-content/uploads/sites/85/2022/04/Italy-GBV-Pocket-Guide-UKR.pdf		2
ЗАЛІК			2
Разом		6	6

Самостійна робота освітньої компоненти

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Основні поняття. Огляд психологічної роботи з дітьми групи ризику <i>Завдання:</i> Поясніть своїми словами, в чому полягає різниця між «групою ризику» і «вразливою групою». Наведіть приклади.	8
2	Тема 2. Особливості психологічного супроводу людей, що пережили різні види насильства: тортури, катування, полон тощо. <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з документом за посиланням	5
3	Тема 3. Торгівля людьми: огляд ситуації. Особливості супроводу працівників та працівниць секс.індустрії <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з науковою роботою за посиланням: <u>Андрій Протопопов, Наталія Савельсва</u> <u>"Проституція як соціально-педагогічна проблема"</u>	5
4	Тема 4. Психологічна реабілітація внутрішньо переміщених осіб <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з науковою роботою за посиланням: <u>Психологічна реабілітація та соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб</u>	5
5	Тема 5. Психологічна робота з родинами ветеранів <i>Завдання:</i> Сформулюйте 5-7 основних запитів, з якими, на вашу думку, можуть звертатися до психолога члени родин ветеранів. І обдумайте можливі напрямки роботи з цими запитами.	5

	Тема 6. Психологічна робота з людьми літнього віку <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з загальною інформацією про поняття інтерв'ю	5
6	Тема 7. Особливості роботи з людьми з ВІЛ-інфекцією <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з науковою роботою за посиланням: <u>The Importance of Positive Psychological Factors among People Living with HIV: A Comparative Study</u>	10
7	Тема 8. <i>Особливості роботи з представниками та представницями ЛГБТКІ+ спільноти.</i> <i>Завдання:</i> Ознайомтеся з інформацією за посиланням: <u>Міфи та факти про сексуальну орієнтацію та гендерну ідентичність</u>	10
Разом		64

3. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби та обладнання: екранні (електронні презентації, віртуальні зали для відпрацювання практичних навичок), комп'ютерні (комп'ютери, планшети, освітні платформи, електронні бібліотеки).

Програмне забезпечення: системне ПЗ (Операційні системи, драйвери), освітні платформи (LMS) для дистанційного навчання, керування курсами (Zoom).

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Курс буде викладений у формі лекцій (14 год.), практичних (6 год) та практичних контактних (6 год.) занять, організації самостійної роботи студентів (64 год.).

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (аналіз кейсів, виконання практичних завдань), а також інтерактивні техніки та методики.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання освітньої компоненти є:

Методи поточного контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання протягом семестру і включає систематичний моніторинг навчальних досягнень здобувачів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі виконання практичних завдань, розв'язання кейсів та активної участі в обговореннях, в обсязі навчального матеріалу, визначеному для кожного заняття.

- виконання практичних задач (оцінюється під час практичних занять);
- самостійна робота (не оцінюється під час поточного контролю теми);
- виконання умов академічної дисципліни (оцінюється під час лекцій, практичних занять та під час поточного контролю теми).

Методи підсумкового контролю: Проводиться з метою оцінювання результатів навчання наприкінці семестру, відповідно до навчального плану у формі заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

Практична задача № 1. Максимальна оцінка за виконання практичної задачі становить 25 балів.

Розкриття теми та логіка структури — до 7 балів. Оцінюється відповідність роботи заявленій темі та запропонованій структурі, логічність викладу, цілісність огляду:

- 6–7 балів — тема розкрита повно, усі структурні елементи присутні, матеріал викладений логічно та послідовно
- 4–5 балів — тема розкрита загалом коректно, проте окремі аспекти подані поверхнево або з порушенням логіки
- 2–3 бали — наявні суттєві пропуски в структурі або фрагментарне висвітлення теми
- 0–1 бал — структура не дотримана, тема розкрита недостатньо

Аналітична глибина та обґрунтування приналежності до групи ризику — до 6 балів. Оцінюється розуміння специфіки групи ризику, коректність використання понять, здатність до аналітичного мислення:

- 5–6 балів — чітко та аргументовано обґрунтовано приналежність до групи ризику, використано наукові поняття

- 3–4 бали — обґрунтування загалом коректне, але переважає описовість
- 1–2 бали — поверхове або спрощене трактування проблематики
- 0 балів — відсутнє обґрунтування або наявні суттєві концептуальні помилки

Огляд ситуації в світі та в Україні — до 5 балів. Оцінюється актуальність, коректність і збалансованість огляду міжнародного та українського контексту:

- 4–5 балів — подано релевантний і зіставний огляд ситуації в світі та в Україні
- 2–3 бали — представлений лише один контекст або огляд має фрагментарний характер
- 1 бал — інформація застаріла або неструктурована
- 0 балів — огляд відсутній

Розкриття особливостей психологічної роботи — до 5 балів (профілактика, просвіта, консультування / терапія). Оцінюється здатність застосовувати теоретичні знання до практики, коректність опису методів і підходів:

- 4–5 балів — усі напрями роботи розкриті, підходи та методи описані професійно
- 2–3 бали — напрями роботи згадані, але без достатньої деталізації
- 1 бал — опис загальний, без чіткої прив'язки до психологічної практики
- 0 балів — розділ не розкритий

Якість подання та академічна доброчесність — до 2 балів. Оцінюється ясність викладу, відповідність формату вимогам, коректне використання джерел:

- 2 бали — чітке, структуроване подання; дотримано вимог до формату; використано коректні посилання
- 1 бал — незначні недоліки у поданні або оформленні
- 0 балів — суттєві порушення вимог або ознаки недоброчесності

Практичні задачі № 2, 4. Максимальна оцінка за виконання практичної задачі становить 10 балів. Завдання включає дві складові: присутність на занятті (максимум 5 балів) та активну участь в обговоренні (максимум 5 балів).

Присутність на занятті — до 5 балів:

- 5 балів — присутність на занятті протягом усього навчального часу.
- 3 бали — неповна присутність (запізнення або дострокове залишення заняття).
- 0 балів — відсутність на занятті.

Активна участь в обговоренні — до 5 балів. Оцінюється якість залученості студента до практичної роботи та групового обговорення.

- 5 балів — активна та ініціативна участь; глибокий аналіз, аргументовані висловлювання з опорою на теорію, здатність формулювати професійні висновки.
- 4 бали — регулярна участь; коректні відповіді, використання теоретичних положень, конструктивна взаємодія з групою.
- 3 бали — епізодична участь; переважно описові відповіді без розгорнутого аналізу.
- 2 бали — мінімальна або формальна участь; відсутність аргументації або аналізу.
- 0 балів — відсутність участі в обговоренні.

Практична задача №3. Максимальна оцінка за виконання практичної задачі становить 25 балів.

Чіткість формулювання мети та задач інтерв'ю — до 5 балів

Оцінюється відповідність мети темі інтерв'ю, логічний зв'язок між метою, задачами та подальшим ходом роботи.

- 4–5 балів — мета і задачі сформульовані чітко, професійно, відповідають обраній групі ризику
- 2–3 бали — мета визначена коректно, але задачі сформульовані загально або частково
- 1 бал — мета і задачі сформульовані нечітко
- 0 балів — мета та задачі відсутні або не відповідають завданню

Обґрунтування принципів та етичних засад інтерв'ю — до 5 балів

Оцінюється усвідомлення етичних вимог, безпеки та добровільності участі, позиції психолога.

- 4–5 балів — чітко описані принципи (добровільність, конфіденційність, недирективність, чутливість до вразливості)
- 2–3 бали — принципи названі, але без глибокого пояснення
- 1 бал — згадування етики формальне
- 0 балів — етичні принципи не враховані

Логіка та якість побудови ходу глибинного інтерв'ю — до 7 балів

Оцінюється структура інтерв'ю, доречність і якість запитань, послідовність етапів.

- 6–7 балів — інтерв'ю має чітку структуру, запитання відкриті, недирективні, релевантні темі
- 4–5 балів — структура загалом збережена, але окремі запитання недостатньо продумані
- 2–3 бали — інтерв'ю фрагментарне або переважають закриті/навіювальні запитання
- 0–1 бал — відсутня логіка побудови інтерв'ю

Аналіз результатів та формулювання висновків — до 5 балів

Оцінюється здатність до узагальнення матеріалу без порушення меж інтерпретації.

- 4–5 балів — висновки обґрунтовані, коректні, не містять діагностичних або оцінних суджень
- 2–3 бали — висновки загалом відповідають матеріалу, але частково описові
- 1 бал — поверхневі або надто узагальнені висновки
- 0 балів — висновки відсутні або некоректні

Якість оформлення та відповідність формату — до 3 балів

Оцінюється структурованість матеріалу, дотримання обраного формату та академічна доброчесність.

- 3 бали — робота чітко оформлена, відповідає вимогам до формату, матеріал поданий зрозуміло
- 1–2 бали — незначні порушення структури або формату
- 0 балів — суттєві порушення вимог або нечитабельність матеріалу

Оцінка самостійної роботи. Оцінювання самостійно роботи здобувачів загалом не передбачено і є опціональною можливістю для особистого розширення та поглиблення тем освітньої компоненти.

Форма підсумкового семестрового контролю:

Залік проводиться в формі тестування. Підсумковий контроль здійснюється у формі тесту, що містить 30 завдань закритого типу. Кожне завдання оцінюється у 1 бали. Максимальна кількість балів за тест — 30 балів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Кількість балів	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	25	50
Практичні контактні заняття	10	20
Залік	30	30
		100

Розподіл балів освітньої компоненти з формою контролю залік

Поточне оцінювання (бали)	Залік (бали)	Сума балів
70	30	100

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Для оцінювання результатів навчання застосовується 100-бальна шкала оцінювання.

Сума балів	Оцінка ECTS	Національна оцінка	
		Екзамен	Залік
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)	
74-81	C	Добре (в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок)	
64-73	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	
60-63	E	Задовільно (задовольняє мінімальні критерії)	
35-59	FX	Незадовільно (із можливістю повторного складання)	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (із обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	

6. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Що розуміється під поняттям «групи ризику» у психологічній практиці?
2. Які основні принципи психологічного супроводу груп ризику?
3. Які етичні вимоги є ключовими у роботі з вразливими групами?
4. Які фактори підвищують ризик психологічної вразливості особи?
5. Яка роль психолога у міждисциплінарній роботі з групами ризику?
6. Які основні категорії дітей належать до групи ризику?
7. Які психологічні наслідки хронічного стресу у дітей групи ризику?
8. У чому полягають особливості побудови контакту з дитиною групи ризику?
9. Які форми профілактичної роботи є ефективними у роботі з дітьми?
10. Які етичні обмеження існують у роботі психолога з дітьми?
11. Які психологічні наслідки пережитого насильства, катувань або полону?
12. Що таке комплексна травма і як вона проявляється?
13. Які принципи є базовими у роботі з людьми з травматичним досвідом?
14. Які ризики ретравматизації в психологічному супроводі?
15. Яка роль стабілізації та безпеки у роботі з травмою?

16. Що включає поняття торгівлі людьми з психологічної точки зору?
17. Які форми психологічної експлуатації зазнають постраждалі від торгівлі людьми?
18. Які особливості супроводу працівників та працівниць секс-індустрії?
19. Які стереотипи та упередження можуть впливати на роботу психолога?
20. Які принципи недискримінаційного підходу є ключовими у цій сфері?
21. Які основні психологічні виклики переживають внутрішньо переміщені особи?
22. Як впливає втрата дому та соціальних зв'язків на психічний стан людини?
23. Які етапи психологічної адаптації ВПО можна виокремити?
24. Які форми психологічної підтримки є найбільш ефективними для ВПО?
25. Які ресурси та чинники резильєнтності важливо враховувати?
26. Які психологічні труднощі характерні для родин ветеранів?
27. Як бойовий досвід одного з членів родини впливає на сімейну систему?
28. Які межі відповідальності психолога у роботі з родинами ветеранів?
29. Які форми підтримки можуть бути корисними для партнерів і дітей ветеранів?
30. Які етичні виклики виникають у цій сфері роботи?
31. Які вікові психологічні особливості характерні для людей літнього віку?
32. Які фактори підвищують ризик депресії та соціальної ізоляції в похилому віці?
33. Які принципи побудови психологічного контакту з літніми людьми?
34. Яку роль відіграє втрата автономії у психологічному стані літніх осіб?
35. Які ресурси пізнього віку важливо підтримувати в роботі психолога?
36. Які психологічні аспекти життя з ВІЛ-інфекцією потребують уваги фахівця?
37. Яку роль відіграє стигматизація у психічному стані людей з ВІЛ?
38. Які етичні вимоги до конфіденційності у роботі з ВІЛ-позитивними клієнтами?
39. Які стратегії психологічної підтримки сприяють прихильності до лікування?
40. Як психолог може працювати з почуттям сорому та страху у таких клієнтів?
41. Що таке міноритарний стрес і як він впливає на психічне здоров'я ЛГБТКІ+ осіб?
42. Які типові запити клієнтів/ок ЛГБТКІ+ спільноти у психологічній практиці?
43. Які помилки психолога можуть призвести до шкоди у роботі з ЛГБТКІ+ клієнтами?
44. Які принципи афірмативного підходу в роботі з ЛГБТКІ+ спільнотою?
45. Які етичні та професійні межі важливо дотримуватися у цій сфері?

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

1. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. – Київ, 2018. – 208 с.
<https://www.osce.org/files/f/documents/a/a/430805.pdf>
2. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. – Київ, 2018. – 236 с. —
<https://www.osce.org/files/f/documents/4/d/430841.pdf>
3. Особливості роботи з пацієнтами, які пережили полон та тортури, сексуальне насильство пов'язане з конфліктом. Рекомендації для фахівців медичної сфери/ К. Возніцина, Т. Сіренко. – Київ, 2023. —
<https://med.expertus.com.ua/content/attachments/00f2790a-2bdd-55a8-a946-0239d57aaf0e.pdf>
4. Торгівля людьми. Основні поняття та види експлуатації. —
<https://www.msp.gov.ua/news/16080.html?PrintVersion>
5. Притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства: алгоритм створення й забезпечення роботи. Метод. посіб./за заг. ред. Кочемировська О.О. - К.: ФОП Клименко, 2020. – 80 с. —
https://ukraine.unfra.org/sites/default/files/pub-pdf/GBV%20Response_Shelters%20manual_FINAL_WEB_27042020.pdf
6. Реабілітація осіб, які пережили катування. — <https://langs.physio-pedia.com/uk/rehabilitation-for-survivors-of-torture-uk/>
7. Шуневич К. Сексуальне насильство: визначення, відповідальність і юридична практика. 2020. —
<https://genderindetail.org.ua/search/?q=%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B5+%D0%BD%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE>
8. Єрмоленко Ю. Чому проституція — не секс і не робота. —
https://www.instagram.com/p/COFWIy3BBrK/?hl=ru&img_index=1
9. Аналітичний звіт: ПОТРЕБИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я. —
https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2%20USAID/%D0%B7%D0%B2%D1%96%D1%82_%D0%BF%D0%BE%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%B1%D0%B8%20%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%BF.pdf
10. Коваленко О., Лук'янова Л., Помиткін Е., Московець Л. Психологія людей літнього віку. Навч. посібн. / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Київ : Вид-во ТОВ «Геопринт». 2021. 288 с. —
http://ipood.com.ua/data/project_NFDU/posibnyk_2021.pdf
11. Потенціал літніх людей на ринку праці та інструменти їх залучення. 2023. — <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/potentsial-litnikh-lyudey-na-ryнку-pratsi-ta-instrumenty-yikh-zaluchennya>

12. Мішені психотерапії осіб літнього віку. Ю.А. Крамар, К.А. Власова. — <https://neuronews.com.ua/ua/archive/2020/1/pages-52-55/misheni-psihoterapiyi-osib-litnogo-viku#gsc.tab=0>
13. Mental health and HIV/AIDS: the need for an integrated response. Remien, Robert H.a; Stirratt, Michael J.b; Nguyen, Nadiaa; Robbins, Reuben N.a; Pala, Andrea N.a; Mellins, Claude A.a — https://journals.lww.com/aidsonline/fulltext/2019/07150/mental_health_and_hiv_aids_the_need_for_an.1.aspx
14. Fiona Leh Hoon Chuah, Victoria Elizabeth Haldane, Francisco Cervero-Licerias, Suan Ee Ong, Louise A Sigfrid, Georgina Murphy, Nicola Watt, Dina Balabanova, Sue Hogarth, Will Maimaris, Laura Otero, Kent Buse, Martin McKee, Peter Piot, Pablo Perel, Helena Legido-Quigley, Interventions and approaches to integrating HIV and mental health services: a systematic review, Health Policy and Planning, Volume 32, Issue suppl_4, November 2017, Pages iv27–iv47, <https://doi.org/10.1093/heapol/czw169>
15. Ninnoni, J.P., Nsatimba, F., Agyemang, S.O. et al. An exploratory qualitative study of the psychological effects of HIV diagnosis; the need for early involvement of mental health professionals to improve linkage to care. BMC Public Health 23, 2518 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12889-023-17449-y>
16. Кишеньковий посібник. Як надати першу допомогу особам, які пережили гендерне насильство. — <https://help.unhcr.org/italy/wp-content/uploads/sites/85/2022/04/Italy-GBV-Pocket-Guide-UKR.pdf>
17. Інна Ірискіна. Становище трансгендерних людей під час війни. — https://www.insight-ukraine.org/uk/blog/transgender-war-ukraine/?fbclid=IwAR2uA0ZcEAfjQdM0_fplKpIdBjCJy96J2Ht6rUQZkARlOVLi-LAeeUsiklk
18. American Psychological Association. (2015). Guidelines for Psychological Practice with Transgender and Gender Nonconforming People. American Psychologist, 70 (9), 832-864. doi: 10.1037/a0039906. <https://www.apa.org/practice/guidelines/transgender.pdf>
19. УНІФІКОВАНИЙ КЛІНІЧНИЙ ПРОТОКОЛ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ «ГЕНДЕРНА ДИСФОРІЯ» — https://www.insight-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/11/clinic_protokol.pdf